

בשער שנת עולם מן העין

בשער שן עין בו סימנו כל השהוא, או איננו מכירנו בטביעות עין, אם נתעלם מן העין, ככלمر אמר שעיה את לא ראהו, אפללו היה מונח לעשלנו אסר, דשמא ערבים או שרים החליפוהו בנבלא. אפללו בעיר שרב הבשר שבבה כשר. [שו"ע (ס"י סג סע א)]. ואם מוצאו באוטו מקומ שחשיארו לבי אשבצ'ה הבשר מותר. [ומו"א (ו"ד סי' סג סע ב)]. ואם הוא מקום שאין השרים מוגיעים לשם אין חשש בכל אופן. [שו"ע (שם סע ב)].

אכפ"ן אובל במקיר ציבורי

הנמצא במקום צבורי ומאכפ"ן אובל במקיר שיש לרבים וכדומה ואין בו סימן. אם מוצאו באוטו מקום שהשאיירו שם אין לחוש מושם בשר שנטעלם מהעין, ואפללו לא מצאו באוטו מקום מ"מ ניתן לתלות שארחים היזוחו למקומות אחרים. [פמ"ג (ו"ד סי' סג מז סי' ג]. ואפללו לפיה השוע"ע (שם) החולק על הרומי"א וס"ל אף אם מצאו באוטו מקום אסור, ייל' דשרי כיוון שנמצא בתוך מקר דאין לשדים גישה לשם, וכמו שמצוינו לענן תולה הבשר על מסמר דשרי כמיש השוע"ע שם].

בשער ביד עכוב"ם או חזוד

אכפנת בשער ביד עכוב"ם או חזוד השולח או מפקיד דבר שיש בו מושם חשש אישור תורה בהחלפתו, כגון בשער שיש לחוש שהעכו"ם או חדש על האיסורים והלפנו בשער נבלא, אסור לשלהו על ידם אלא אם כן הוא בחותם בתוכו חותם. ואם שולח דבר שיש מושם חשש אישור דרבנן די בחותם אחד. [שו"ע (ר"א קה"ה). ועיי"ש בשוע"ע שהשוליח יי"ז בחותם האין נאר. ועיי' בסימן ק"ל סע ב' בשוע"ע והרומי"א].

בדיעבד

בדיעבד אם שלח עי"י עכוב"ם רך עי"י חותם, או פקיד דבר שיש בו מושם חשש טבחים עכוב"ם, לבני אשכז'ה הבשר מרמותר. [הרומי"א (שם סע א)]. אבל לבני ספדי הבשר אסור (ואם רוח בטחין ישראל, עי' בסמוך). [שו"ע (שם)]. ואם שלח עי"י ישראלי חדש אפי' לבני אשכז'ן אסור. [רמ"א (שם)]. ובאי בט"ז (ס"ק ב) שחשוד פרישו במידי דרבנים נזהרים בו מכורב בשוע"ע ס"ס קי"ט. וככ"ב (ס"ק ט).

במקום שיריב הבשר כשר

במקומות שיריב הבשר כשר באוטה עיר, מוחת יעקב (כלל ס"ב סי' ב), ישועות יעקב (ס"ק א). דעה (ר"א קה"ה), קה"ל יהודה (שם), מוחת יעקב (ס"ק ב), ישועות יעקב (ס"ק א). ועיי' בפרישה (ס"ק א).

ישראל יוצאת ונכנס

אם בעל הבשר נכנס ויוצא במקומות שהבר שם, ואפי' רק עלול לעבור דרך שם כל רגע לא רוששים שהחליפו כיוון שהעכו"ם או החדש מורתתי, ועי' אין הבשר נאר. [שו"ע (ס"ק ט)].

במקום שיש מצלמות

במקומות שיש מצלמות והמלחין נתפס כגבן אין חשש. עיין בתניב הhalb (תנובה גלוון ג' שתן אדר ש"ע). ועיין בז' ש"ז (ו"ד סי' ג) בשם הרשות'א צ"ל.

יש לו טביעות עין

אם יש לו טביעות עין על המאכל, בכל אופן מותר לכתוללה. [הגראיש"א זכ"ל אבנין ישפה ח'ב"ס].

הכשרת בשר

כבר

1. **חיתוכו:** לפני הכשרתו הכבד (אם הוא שלם) יש להחטו שתי וערב או חותך בו כמה חתכים ומיניח חיתוכו למיטה, וצולחו. [שו"ע (ו"ד סי' עג סי' א) ורמ"א (שם)]. ובכבד עוף יש אמרים שדי בהסתרת המריה ועל כדי זה נהתק ממליא חתיכת בשר מן הכבד. וכן הלהקה לבני אשכז'ן. [רמ"א (ס"י עג סי' א)]. אלא שבעצמן זהה בהסתרת המריה לא נטלש חלק מן הכבד ועל אפלו הסירו ממנו המריה יש לנבקו. [הגראיש"א זכ"ל גלאט מד' כה' היטשע"א עמ' ר'כו].

2. **הדחה ומליחת הפני הצליליה:** אחר חיתוכו לבני אשכז'ן יש להדיחו במים. [רמ"א (ס"י עג סי' ב)]. ולאחר מכן יש להמתין קצת שיתיבבו המים. [זרכית' (ס"י עג ס"ק ז) וסי' עג סי' ג]. ואחריך יש פזר מעט מלח על הכבד סמוך להחטלה הצליליה. [רמ"א (שם, סי' עג סי' סט סי' ב) ויח']. לבני אשכז'ן ס"ק ב וככ"א (כלל לא את ו). ועי' עד בט"ז (ס"י סט ס"ק נ) ובחדמי דינאל (ס"ק נ) בדעת השוע"ע. וכן כן א"צ מליחת לפני. עיין בשוע"ע (שם סע ב) שלא הבא דין זה. ובכן איש השה בפי אחריותך אתה שאלות מילוח קודם צליה יותר להמלחו אחר שתוובו בשפוד ויצלנו תך, וכן נהגינו.

3. **צליטו:** לשצלות באש (אפללו אלקטרי) עד שהייה ראיו לאכילה מהמת הצליליה. [רמ"א (ס"י עג סי' ב) ושבט הלו (ח' סי' ק)]. וד"י אפי' אם נצללה בחצ'י צלייטו (באופן שרائي לאכילה). עיין ש"ק (ס"ק ב וככ"א (כלל לא את ו). ועי' עד בט"ז (ס"י סט ס"ק נ) ובחדמי דינאל (ס"ק נ) כי (שם) ש"מ המכון הויא שיצלחו גילה גמורה]. ואם נצללה מבוחץ ובפנס נראה עוד כי מותר לאכלו על אולם אסור לבשלו. [מהרש"ס (דעת תורה סי' עג סי' ב"ה ואס' כת')]. ואם נצללה עד שנתיבש מבוחץ (אע"פ שלא השחיר פניו) מותר אף בבלושול. [שבט הלו (ח' סי' ק)].

4. **הדחה לאחר צלייה:** לבני אשכז'ן יש להדיח הכבד של שפוד עם פנס (ואהחר הדחלה רשי להחזריו ולהחמו על האש). [רמ"א (ס"י עג סי' ה) ושו"ע (ס"י עג סי' ט)]. אולם לבני ספדר אין צורך להדיחו כלל. וכן אשי הי' (פ' קדושים ראות ח' וכח' סי' עג כת').

הכשרת בשר שלא נמלח על פליטה חזמלית

モותר להכשר בשר שלא נמלח עי' צלייה על גבוי פליטה חזמלית. ולכתחלה תהיה (הפליטה) מוחת בשיפוע. [ח'ב האפוד (ח' סי' ק)].

הכשרת חישופוד וחדרשת שצלו בו בשר שלא מיליח

לבני אשכז'ן יש להכשר הchipud שצלו עליו השר שר לא נמלח עי' ליבון קל. [רמ"א (ו"ד סי' עג סי' ב) ומ"ג (ס"ק ג)]. ולענין הרשות (או הפלטה) שצלו עליו השר י"א שם היא צריכה ליבון קל. [ז'וכת' (ס"י עג סי' ק) לח' בשם ספר ברית מלחת]. ויש מקלין בז'ה. [ח'לktת יעקב (ח' סי' ק) קל]. ומונגן עדות המורה להתיר בכל אופן. [שו"ע (ו"ד סי' עג סי' ד)].

הכשרת בשר בכיניקרגול

אין חיומם המשבלת את הדם בתוכו ואינו יוציא. [הגראיש"א זכ"ל (ש"י פמ"ב אות כ' ובגנה שם). והגרוש' ואוזן זכ"ל (מבית לוי חייג עמי' כב אות ו). ועי' זהה בשם עיקתא גלוון ק"י].

מזוזה

דירה שכורה

השוכר בית בארץ ישראל חייב לקבוע מזוזה לאלטר. [שו"ע (ו"ד סי' רפו סי' כב)]. אולם השוכר יהיה שוקעת. נז'כח' (על ח' סי' ק). וא"ם (שם) והגראיש"א זכ"ל (אשר האיש י"ד פ' א' אות כ').

לא תעשות

צילום שם וכוכבים

אסור לעשות או לציר צורות לבנה, שם וכוכבים. [שו"ע (ו"ד סי' ק) מאה ט']. ואסור אף להשוחות בראשותיו אפי' לנול. [שו"ע (שם)]. ואיסור זה הוא בזרה הניכרת באופן שמי שראה מזזה אותה. וידי הקטנה (ח'ב פ' ג' ל' ח'ח' סי' ט אות ו) וגונז'ק זכ"ל (קונץ כרר חי' עמי' פ' א' אות כ'). בין אם היא במלות בין אם היא שוקעת. [שו"ע (שם)]. ולי להחמיר אף בזרה שאינה במלות איינה שוקעת. נז'כח' (על ח' סי' ק). וא"ם (שם) והגראיש"א זכ"ל (אשר האיש י"ד פ' א' אות כ').

אסור לעשות כן אף כשרין צורת הלבנה שלמה. וכן הדין בzerosה ממש שאינה שלמה (כגון בשעה ששוקעת). [פמ"ג (ו"ה סי' כד). ד"ה במשנה, ועוד: על תוס' ד' לה, מנין (מצווה לה) כי סי' עב' ד' הדינה]. ויש מתירין במשם. [השפט הלו (ח' סי' ק) כל' אות ו) והגראיש"א זכ"ל (שם)]. והעיקר להחמיר כדעה הראשונה. נמי כן מבואר מරוב הפסקים הניל. וכן דעת הגראיש"א זכ"ל (שם). ולענין צילום עי' בסמוך.

אסור לאדם לישן על ערכו ופניו למעלה [שוו"ע (אה"ע סי' כב-ע) שוו"ע (שם ואו"ח רס"י סג) ובביאור הגרא"ה (אה"ע שם). וכן פסק ה^{ר"ב} שאין איסור]. [שוו"ע (אה"ע שם)].

על עורך דין אפרקוין
 יש מושג שאותו שיער לערוך את מי שיישן אפרקוין שלא יבוא לידי עברה. נלמת חום אופייני
 בבר. מילויו אעינוי רבד לעורכו וגו' עכבר מושג הבלתי אפשרי אף הוא שסב דה' וולאך גונזיז'ו וווטון.

לעורך היישן אפרקדן
יש מי שאומר שיש לעורר את
ברכו וו'יא שאיין אריד לעוררו

ראוי לחך הקטנים מעל גול תעש שלא ישנו אפרקון, ומ"מ מהדין אין חיוב בדבר. נשא
הכלות (חו"י סי' רלא). ועי' בשלמות חיים (אייה סי' רכד) שאפי' פוחת מגיל ט' און ראווי להרגלו לישון אפרקון.

עניני חושן משפט

שמירת הגוף והנפש

מקומות שאסור לטויל בהם משום סכנה

כל דבר שהעלים נוהגים לשותן וכן לאחוש מושג סכנה, מותר לאדם לעשותותן עד דשותם לתפאים הח, ומה שකצתה יד האדם לדעת וליזהר ממנו הקב"ה שומר עליו. אולם דבר שהעלים הושווין לו מושג סכנה הרי הוא בגדר סכנה. עלי בשביש' (פליב' הגה ב) בסוף הגושוו זצ"ל. וע"כ טויל שדרך העלם להrush בו מושג סכנה אסור. עלי זה במשמעותה עמייקתא גלון ק"מ נסיעיה למקומות בטנה להחתפלל בקברי צדיקים

כל המכה אדם כשר מישראל בין קטן בין גדול בין איש בין אשה דרך נצוץ (או בזיוון) זה עבר בלא תעשה, שנא' לא יוסיף להכחותו. ר' מבחים (חובל ומזיק פיה ה'אי) ושווע' (חוויי ס' תב) ואיפיל אס' מ' אם נתן לחבירו שותה לחבל בו בבלגה קתנה, שהייה בעלה אטר ובלה בשש טר דיסקון). ומ' אם נתן לחבירו שותה לחבל בו בבלגה קתנה, שהייה בעלה פינימטור ודומם ענין' שחוק בלמא און איירור (ענין' שט), וועל' מ' מוחת להשתתך במסחר פינימטור ודומם ענין' שאם פונס לחבירו דבר מאכין, והבלג פלי' הויאני ומי' בענין' אונדיברא לילו ר' בר'.

חשבה אבידה

מצא אבידה שיש בה סימן

הנזכר לעיל. צו"ו (ח' י"ב) ס"י ר' נט טען, ועי' ע"פ איזה סימנים מוכיחים. ועיי' ס"י ר' סע' (ט' י"ב) ואנו הוכיח הפסד מונו של קליין בראון וזה, וככ"ב בראי' (ביבריה) דאף בענין רוח הדין כן.

הפייפה הור ומאומות צבואר חברו

.aspimTorah.com

אסור לתרוף תור ("קיי' קבלת מספר ונדוי"),מנה שבחרד אוכל (כגון בישיבה ונדוי) וכיוון שהזעקה עבורה חיבורו, כי זה בכל תרוף לבעל חור במקום שבת לאחרים. [שו"ע (חו"מ סי' קה). ואך אם תפס לא זכה בו חיבורו, אלא שבדיעבד אם מסר לו, זכה. קילאלתו (חו"מ סי' ט) היביאו דבריהם אוניות ולבולם בדורם].

תיפויה במקום מניעת רוח

ה

במקום שבתפיסה אין אלא מושם מעין רוח בלבד, כגון בתפיסת תורה, או במקום שיש מהנה מiotrot בחדר אוכל וזכה בה עבור חברו יש מקילון. נרמב"ז (ב' ד"ה ואם) הובא בהרבה שיטות אחרות א"ו, ועיישש שהביא תשתי' חילוקים. עי' הרע"א (מ"ד קי' ס"ק קל) הבהיר הפוטיש (ס"י קה ס"ק ג').

על כל בו בידיעך אם תפס איי בידינו להציג מאנון. והרי מני מני לא צאנן בע"ל.

מינה את חברו שליח
ש מי שאומר שאם מינה את חברו שליח מותר לתפוס ומוועלה תפיסתו, ולהלכה אף באופן זה אסור והתפיסה לא מועילה. [ישוע (ס"י מה ש"א) כתוס דלא כרשיי דס"ל דמהני שליחות.] בדעת המהר"א ששון (تورה אמרת סי' סז) דמי יכול המוחזק לומר קים לי כרשיי דעתשו שליח מני. והביאו באילן התומים (ס"ק ואורום ס"ק ג) והנתיבות (שם ס"ק ב) מקט דאין חילוק ולעלו לא זכה]. ומי"מ אם בבר נפס עבור חברו אפיקו עדין לא מסר אין בדין להוציא מאנו. [שממו"י לא יכiano כי".]

בג' דצ' נפשיה
אם אדם לא מפסיק לחשוב על עצמו יצליח לזכות באהבתם של אחרים.

六

תפישת מקום הניה או בתחום ציבורית
אסור להPOSE מקום לחיבורו בתחרותה ציבורית כי הדבר חב לאחרים, ונראה שלא מועיל תפיסת מקום עבור חברו אף כשהלtopic יש זכות לעצמו, כי זכות הישיבה הוא דוקא וזהו שיטות ישוב בפועל. וכן הדין לענין תפיסת חניה וכדו. עי' בכלל זה בס"ד בשמעתא עמיקתא גלוון ש"ז.

אָבִיךְ שָׂאֵן בְּהַמִּזְבֵּחַ
המוציא מצחיה במקומות שאינו מותר מטל (כגון ברחוב) ואופן שאין בה סימן י"א שפט מהלגביה, ואף אם הגביה אינו חייב להחזירה. נבי' (חו"מ סס"ר, שו"ע סס"י רס ע"ט) וש"ש. אבל י"אadam הגביה חייב להחזירה (אם הוא דבר שאינו דרכם של אחרים דעת ממי שנאנך להם), הרי ישיבו עדים שיולו לחייב שזה החזק נבד מבעליו. וכך אין יכול לכתיב סימן י' עםם בשווות עד שיש בא אליהו. (המ"א שם). ווש להזכיר בזה, ומ"מ יכול לכתיב בפנסק ערך האבידה, ושוב ששי להשתמש בה. עני' באג"מ (חו"מ י"ב סס"י מ"ה, ואיתיך ח"ה סי' ק).
אל כה' כי אם הוא דבר דמסתבר שאין הבעל מוקפידים躁ק על חוץ זה, עיי' ביש בעמ"ו (ס"ק [...]).

אכילת עכו" אכילת עכו"ם מותרת, שנאמר "ללא אבדות אחיך", לאחיך אתה מחזיר ואי אתה מחזיר בטעני. אלא דברחים שיש חילול השם אפלו אבידתו אסורה. שוש"ס (רשו טען). ובמקורה שיש חילול ה', פירשו שמדובר במקומות רבים בארץ ישראל, והגוי לא יסביר שנטלה מהם, אל ישאר ליטאים מהנוצריים שהו גורשו מארץ ישראל (בראשית כה:טז).⁶⁴

אָבִידַת מָוּמָר
מחלי שבת בפרהסיא המכזין בזמןינו, לענן מצוות השבת אבידה דין כתינוקו שנשנה ולא כמנורם, והיבין להזכיר להם אבדתם. וביל האם ותשובה בסוף הספר השיא

במקום שריהם עכו"ם

במקום חדשניים על מוצות השבת אבידה

אם נמצא ברכובות שרוב העוברים ושבים הינם אכן שות'ין, ועל כן אין מודדים לקי' תיליה שהבעליהם הימיינש הר האשל. וכן ספקו קדבי שלט (שם) והמורשים (ח'ג סי' קנו) דלא כת'יז (שם)